

zelena knjiga

HRVATSKE IZVORNE SORTE VINOVE LOZE

GREEN BOOK
INDIGENOUS GRAPEVINE
VARIETIES OF CROATIA

Edi Maletić
Jasminka Karoglan Kontić
Ivan Pejić
Darko Preiner
Goran Zdunić
Marijan Bubola
Domagoj Stupić
Željko Andabaka
Zvezdana Marković
Silvio Šimon
Maja Žulj Mihaljević
Ivana Ilijaš
Davorin Marković

Državni zavod
za zaštitu prirode

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I PRIRODE

ZELENA KNJIGA: HRVATSKE IZVORNE SORTE VINOVE LOZE GREEN BOOK: INDIGENOUS GRAPEVINE VARIETIES OF CROATIA

Edi Maletić, Jasminka Karoglan Kontić, Ivan Pejić, Darko Preiner, Goran Zdunić,
Marijan Bubola, Domagoj Stupić, Željko Andabaka, Zvezdana Marković, Silvio Šimon,
Maja Žulj Mihaljević, Ivana Ilijaš, Davorin Marković

Zagreb, 2015.

ZELENA KNJIGA: HRVATSKE IZVORNE SORTE VINOVE LOZE / GREEN BOOK: INDIGENOUS GRAPEVINE VARIETIES OF CROATIA

Nakladnik / Publisher:

Državni zavod za zaštitu prirode / State Institute for Nature Protection

Za nakladnika / For the Publisher:

dr.sc. Matija Franković

Urednici / Editors:

prof.dr.sc. Edi Maletić, prof.dr.sc. Jasminka Karoglan Kontić, Ivana Ilijaš, dipl.ing.agr.

Autori / Authors:

prof.dr.sc. Edi Maletić, prof.dr.sc. Jasminka Karoglan Kontić, prof.dr.sc. Ivan Pejić, doc.dr.sc. Darko Preiner, doc.dr.sc. Goran Zdunić, dr.sc. Marijan Bubola, Domagoj Stupić, dipl.ing.agr., dr.sc. Željko Andabaka, dr.sc. Zvezdana Marković, dr.sc. Silvio Šimon, Maja Žulj Mihaljević, dipl.ing.agr., Ivana Ilijaš, dipl.ing.agr., Davorin Marković, dipl.ing. biol.

Recenzenti / Reviewers:

prof.dr.sc. Nikola Mirošević, prof.dr.sc. Petar Cindrić

Lektura / Language-editing:

Maja Marčić, prof.

Prijevod i lektura engleskog jezika / English translation and editing:

mr.sc. Linda Zanella

Tehnički urednik / Technical editor:

Ivana Ilijaš

GIS i izrada karata rasprostranjenosti / GIS and mapping:

Ivana Ilijaš

Ovitak, oblikovanje i priprema za tisak / Cover, artwork and prepress:

Studio Studio

Tisak / Printed by:

Stega tisak

Naklada / Copies: 500

Objavljivanje ove monografije Sveučilišta u Zagrebu Agronomskog fakulteta odobrilo je Fakultetsko vijeće Sveučilišta u Zagrebu Agronomskog fakulteta odlukom KLASA: 602-09/15-02/10, URBROJ: 251-71-01-15-3.

Publication of this monograph of the University of Zagreb Faculty of Agriculture was approved by the faculty council of the University of Zagreb Faculty of Agriculture with the decision CLASS: 602-09/15-02/10, REG NO: 251-71-01-15-3.

Umnožavanje ove publikacije ili njezinih dijelova u bilo kojem obliku, kao i distribucija, nisu dozvoljeni bez prethodnog pisanog odobrenja nakladnika. Autori tekstova i fotografija zadržavaju autorska prava te daju nakladniku pravo objavljivanja, kako u tiskanom, tako i u elektroničkom obliku.

Neither this publication nor any part thereof may be reproduced in any form or distributed without the prior written permission of the publisher. Authors and photographers retain copyright and grant the publisher the right of publication in both print and electronic form.

Preporučeni način citiranja: Maletić i sur. (2015): Zelena knjiga: Hrvatske izvorne sorte vinove loze. Državni zavod za zaštitu prirode. Zagreb

Recommended citation: Maletić et al. (2015): Green book: Indigenous grapevine varieties of Croatia. State Institute for Nature Protection. Zagreb

ISBN: 978-953-7169-98-5

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000921192.

CIP file available in the digital catalogue of the National and University Library in Zagreb, file number 000921192.

Edi Maletić, Jasminka Karoglan Kontić, Ivan Pejić, Darko Preiner, Goran Zdunić,
Marijan Bubola, Domagoj Stupić, Željko Andabaka, Zvezdana Marković, Silvio Šimon,
Maja Žulj Mihaljević, Ivana Ilijaš, Davorin Marković

ZELENA KNJIGA
HRVATSKE IZVORNE SORTE VINOVE LOZE

GREEN BOOK
INDIGENOUS GRAPEVINE VARIETIES OF CROATIA

Državni zavod
za zaštitu prirode

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I PRIRODE

Zagreb, 2015.

SADRŽAJ / CONTENTS

Predgovor / Foreword.....	1	Bratkovina crvena.....	96
UVOD / INTRODUCTION		Brunac.....	98
Podrijetlo i domestikacija vinove loze (J. Karoglan Kontić, I. Pejić & G. Zdunić).....	4	Cibib.....	100
The origin and domestication of grapevine (J. Karoglan Kontić, I. Pejić & G. Zdunić).....	5	Cipar.....	102
Vitis sylvestris (I. Pejić & G. Zdunić).....	8	Črljenak viški.....	104
Vitis sylvestris (I. Pejić & G. Zdunić).....	9	Crnka.....	106
Kulturno-povijesna važnost vinogradarstva (Z. Marković & I. Ilijaš).....	11	Črnina kesna.....	108
Cultural and historical significance of viticulture (Z. Marković & I. Ilijaš).....	12	Divjaka primorska.....	110
Tradicijsko vinogradarstvo Hrvatske (Z. Marković & I. Ilijaš).....	18	Dolcin.....	112
Traditional viticulture in Croatia (Z. Marković & I. Ilijaš).....	19	Draganela.....	114
Regionalizacija vinogradarske proizvodnje Hrvatske (D. Stupić).....	24	Dugovrst bijeli.....	116
Regionalisation of viticulture regions in Croatia (D. Stupić).....	25	Ermentun.....	118
Analiza ugroženosti i istraženosti autohtonih sorata vinove loze (I. Pejić, S. Šimon, E. Maletić, J. Karoglan Kontić).....	46	Galac.....	120
Analysis of threats to and knowledge of indigenous grapevine varieties (I. Pejić, S. Šimon, E. Maletić, J. Karoglan Kontić).....	45	Garganja.....	122
Procjena ugroženosti autohtonih sorata vinove loze (J. Karoglan Kontić & E. Maletić).....	60	Grgičevica.....	124
Threat assessment of indigenous grapevine varieties (J. Karoglan Kontić & E. Maletić).....	61	Gustopupica.....	126
Zakonodavni okvir za izvorne sorte vinove loze (I. Ilijaš).....	64	Komostrica.....	128
Legislative framework for indigenous grapevine varieties (I. Ilijaš).....	65	Kozjak.....	130
Uzgoj vinove loze i bioraznolikost (D. Marković & I. Pejić).....	68	Krivaja crvena.....	132
Grapevine cultivation and biodiversity (D. Marković & I. Pejić).....	69	Krstičevica.....	134
Ampelografska obilježja – opisi sorata vinove loze.....	76	Magrovina.....	136
Ampelographic features – descriptions of grapevine varieties.....	77	Malvazija crvena.....	138
Popis izvornih sorata vinove loze Hrvatske.....	80	Mejsko belo.....	140
List of indigenous grapevine varieties of Croatia.....	80	Mekuja.....	142
		Mijajuša.....	144
		Mirkovača.....	146
		Modra kosovina.....	148
		Okatica bijela.....	150
		Ošljevina.....	152
		Pagadebit.....	154
		Palagružanka.....	156
		Palaruša.....	158
		Plavac mali sivi.....	160
		Plavac runjavac.....	162
		Plavčina.....	164
		Plavica.....	166
		Pošip crni.....	168
		Pošip vrgorski.....	170
		Rušljn.....	172
		Ruževina.....	174
		Silbijanac.....	176
		Surina.....	178
		Svrdlovina.....	180
		Topol.....	182
		Trišnjavac.....	184
		Trojiščina.....	186
SPECIJALNI DIO / ABOUT THE VARIETIES			
KRITIČNO UGROŽENE SORTE / CRITICALLY ENDANGERED VARIETIES			
Babica plosnata.....	82		
Barjanka bijela.....	84		
Belina smudna.....	86		
Belina svetokriška.....	88		
Bilan.....	90		
Biloliska.....	92		
	94		

Vela pergola	188
Verdić	190
Viška crna	192
Volarovo	194
Volovina crvena	196
Vrškajica	198
Vugava crvena omiška	200
Zlatica blatska	202
Žumić	204

UGROŽENE SORTE / ENDANGERED VARIETIES 206

Belina starohrvatska	208
Brajda bijela	210
Bratkovina bijela	212
Debejan	214
Dišća ranina	216
Drnekuša	218
Duranija	220
Jarbola	222
Kleščec	224
Medna	226
Sokol	228
Zadarka	230

OSJETLJIVE SORTE / VULNERABLE VARIETIES 232

Brajda velika	234
Borgonja	236
Dobričić	238
Hrvatica	240
Kadarka	242
Kurtelaška	244
Ljutun	246
Mladenka	248
Plavec žuti	250
Prč	252
Sansigot	254
Soić	256
Šipelj	258
Vlaška	260
Zlatica vrgorska	262

GOTOVO UGROŽENE SORTE / NEAR THREATENED VARIETIES 264

Babica	266
Blatina	268
Bogdanuša	270
Cetinka	272

Gegić	274
Glavinuša	276
Grk	278
Kadarun	280
Kavčina	282
Lasina	284
Malvasija dubrovačka	286
Muškat momjanski	288
Muškat ruža	290
Ninčuša	292
Trbljan	294
Tribidrag	296
Trnjak	298
Vugava bijela	300

NAJMANJE ZABRINJAVAJUĆE SORTE / VARIETIES OF LEAST CONCERN 302

Babić	304
Debit	306
Kraljevina	308
Kujundžuša	310
Malvasija istarska	312
Maraština	314
Moslavac	316
Plavac mali crni	318
Plavina	320
Pošip bijeli	322
Ranfol bijeli	324
Škrlet	326
Teran	328
Žilavka	330
Žlahtina	332

NEMA PODATAKA / DATA DEFICIENT VARIETIES 334

Bilina privlačka	336
Divljaka bijela	338
Ovčji rep bijeli	340
Pršljivka	342

Literatura / Literature	344
-------------------------------	-----

Kazalo sorata / Index of varieties	352
--	-----

PREDGOVOR

Vinova loza vjerojatno je jedna od najstarijih poljoprivrednih kultura u ovom podneblju. Unatoč tome, novi su trendovi u poljoprivredi posljednjih nekoliko desetaka godina (uzgoj monokultura, industrijalizacija poljoprivrede, nekontrolirano unošenje stranih vrsta i sorata) kao i depopulacija ruralnog prostora doveli do visoke ugroženosti ili nestanka velikog broja izvornih i udomaćenih, tradicijskih sorata na području Hrvatske. To se ne odnosi samo na vinovu lozu već i na druge skupine kultiviranih biljaka. Te su sorte, zbog svoje izrazite ekološke i genetičke šarolikosti, dio ukupne bioraznolikosti kakvu danas poznajemo. Nastale su pod utjecajem čovjeka u lokalnim ekološkim uvjetima. Pažljivo su birane i uzgajane stoljećima zbog svojih dobrih i poželjnih uporabnih svojstava. Kao takve, nezamjenjiv su izvor genetske raznolikosti, ali i opstojnosti ljudske vrste na planetu.

Premda su ponekad gospodarski manje isplative za uzgoj, što je možda i najveći razlog njihove ugroženosti i nestanka, tradicijske sorte nestaju i kao rezultat promjena u poljoprivrednoj praksi, ali i zahtjeva suvremenog, globalnog tržišta. Stoga ova publikacija predstavlja svojevrsni pregled domaćeg sortimenta vinove loze koji još uvijek možemo naći u Hrvatskoj, a naznačuje i potrebu za daljnjim istraživanjima i potragom za možda još uvijek prisutnim izvornim sortama na području Hrvatske. Knjiga na jednom mjestu objedinjuje prikaz podrijetla i udomaćivanja vinove loze, njene rasprostranjenosti i tradicijskog korištenja te utjecaja na krajobrazu i bioraznolikost.

Prvi je put u svijetu u ovoj publikaciji izrađena klasifikacija ugroženosti udomaćenih sorata prema kriterijima Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN) za kategorizaciju ugroženosti divljih vrsta. To je već u početku izrade knjige izazvalo veliko zanimanje stručne javnosti (posebice ampelografa) iz drugih zemalja. Tako su sorte vinove loze u ovoj knjizi razvrstane na nekoliko razina ugroženosti u skladu s metodologijom prilagođenom udomaćenim biljkama. U ovu knjigu uvrštene su i sorte za koje nije bilo dovoljno podataka za procjenu ugroženosti kako bi se skrenula pažnja za potrebom daljnjeg rada na očuvanju njihova sortimenta i genetske raznolikosti.

Kao druga u nizu „zelenih“ publikacija iz sektora zaštite prirode, Zelena knjiga hrvatskih izvornih sorata vinove loze sljubljuje čovjeka i prirodu. Daje bolji uvid u čovjekovu ulogu pri stvaranju novih, ali i očuvanju postojećih prirodnih vrijednosti kao nacionalnih razvojnih dobara. Kao monografija Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, ova publikacija predstavlja vrijedan izvor znanja za buduće naraštaje studenata, objedinjujući na jednom mjestu povijesne i najnovije podatke o svakoj pojedinoj sorti.

Najtoplije zahvaljujem svima koji su prvotnom idejom, nesebičnim zalaganjem i trudom sudjelovali u nastanku ove izrazito vrijedne monografije.

Dr. sc. Matija Franković, ravnatelj
Državni zavod za zaštitu prirode

FOREWORD

Grapevine is likely one of the oldest agricultural cultures in this region. Despite this, agricultural trends in recent decades (monoculture plantations, agricultural industrialization, uncontrolled introduction of alien species and varieties), and the depopulation of the rural landscape have led to a high level of threat or the loss of numerous indigenous and traditional domesticated varieties in Croatia. This is true not only for grapevine, but also for many other groups of cultivated plants. These varieties, due to their exceptional ecological and genetic variability, are part of the overall biodiversity we know today. They arose under human influences in combination with the local ecological conditions. They were carefully selected and bred over the centuries due to their desirable characteristics. As such, they represent an irreplaceable source of genetic diversity and the survival of the human species on this planet.

Though they are occasionally less commercially suitable for breeding, which is perhaps the greatest reason for their threat and disappearance, traditional varieties are also disappearing due to changes in agricultural practices and the demands of the contemporary global market. Therefore, this publication represents an overview of the local varieties of grapevine that can still be found in Croatia. The necessity for future research is stated, as is the need to search for other indigenous varieties that might still be present in Croatia. This book compiles all the data to give an overview of the origin and domestication of grapevine, its distribution and traditional uses, and its impacts on the landscape and biodiversity.

For the first time ever, this publication presents an evaluation of threats to domesticated varieties, modelled after the criteria for the International Union for the Conservation of Nature (IUCN) for the categorisation of threats to wild taxa. During the early phases of compilation of this book, this approach aroused significant interest of the expert public (particularly ampelographers) from other countries. This book lists grapevine varieties in several threat categories in line with the methodology adapted for domesticated plants. It also includes those varieties for which there was insufficient data to perform a threat evaluation, in order to emphasize the need for their further research to ensure the conservation of these varieties and their genetic diversity.

As the second in the series of “green” publications from the sphere of nature protection, this *Green Book: Indigenous Grapevine Varieties of Croatia* brings man and nature together. It provides better insight into the human role in the creation of new, and in the conservation of existing natural values as our national development resources. As a monograph of the Faculty of Agriculture, University of Science, this publication represents a valuable source of knowledge for future generations of students, by bringing together all the historical and recent data for each individual variety.

I most warmly thank all those who have contributed their ideas, dedication and efforts to the creation of this truly valuable monograph.

Matija Franković, PhD
Director, State Institute for Nature Protection

KAZALO SORATA INDEX OF VARIETIES

KAZALO SORATA / INDEX OF VARIETIES

Babica	44, 45, 84, 247, 266-267, 304	Blatinka	272
Babica plosnaja	84	Blatka	272
Babica plosnata	80, 84-85	Blatska	272
Babica velika	84	Blaue Zimmettraube	148
Babić	41, 42, 43, 44, 45, 54, 55, 80, 85, 304-305	Blauer Kölner	282
Bak	162	Blaufränkisch	236
Barbarossa	102	Bljuzgavac	108
Barbaroux	102	Bogdanuša	44, 45, 80, 248, 270-271
Barjanka bijela	80, 86-87	Boglićeva loza	144
Bašćanac	234	Boglička	144
Baščanka	234	Bojdanuša	270
Baštijanac	234	Bonarda	240
Bečirska loza	280	Bonarda piccola	240
Bedalovac	246	Bonarda pignola	240
Belan	92	Borgonja	80, 236-237
Belej	114	Botun	150
Beli debejan	274	Bračanin	256
Belina	92, 208, 332	Brajda paška	274
Belina smudna	35, 36, 88-89	Brajda vela	220
Belina starohrvatska	35, 36, 52, 53, 80, 88, 90, 208-209, 251, 258, 316, 324	Brajda velika	41, 42, 80, 234-235
Belina svetokriška	35, 36, 80, 90-91, 316	Brajdenica	220
Belina velika bijela	208	Brajdica	320
Belina začretna	90	Brajdica bijela	40, 41, 42, 80, 210-211
Beli refošk	92	Brabkovina	212
Beljak	88	Brakovina	212
Belka	146	Brakovina crna	96
Beretinjok bijeli	182	Braničevka	242
Bianco d'Alessano	182	Bratkovina bijela	44, 45, 212-213, 273
Bila loza	262	Bratkovina crvena	44, 45, 80, 96-97
Bilan	41, 42, 80, 92-93	Bratkovina crvena lastovska	96
Bilina privlačka	80, 336-337	Bratkovina sura	96
Bilolaska	94	Bravkovina	212
Biloliska	80, 94-95	Brina	308
Bjeloruča	174	Brunac	80, 98-99
Blanc blauer	108	Buboj	226
Blatina	42, 43, 80, 268-269, 320	Bugava	276, 300

Bumba	226	Crovattina nera	240
Cagnina	328	Crvenak	318
Calebstraube	102	Cvimbob	100
Carbonera	240	Czeiger	326
Carnjenak	104	Čarapar	306
Cetinka	44, 45, 80, 272-273	Čarno grozje	254
Chervatizza	240	Černina	282
Cibib	80, 100-101	Čestopupica	126
Cibibob	100	Črnina kesna	80, 88, 108-109, 324
Cibić	100	Crnka	80, 106-107
Cibid	100	Dardanela	114
Cibig	100	Darnekuša	218
Cibik	100	Debejan	80, 214-215
Cibit	100	Debit	38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 56, 57, 80, 174, 306-307, 336
Cicib	100	Dibljavka	338
Cimbob	100	Dišeća belina	216
Cipar	80, 102-103	Dišeća ranina	33, 34, 35, 36, 37, 38, 80, 216-217
Cipar rumeni	102	Divjak	324
Ciribob	100	Divjaka primorska	80, 110-111
Coarna alba	130	Divljak	324
Cornichon violeta	132	Divljaka	338
Crevatizza	240	Divljaka bijela	80, 338-339
Crljenac	276	Divljakinja	338
Crljenak	276	Dobričić	44, 45, 80, 238-239, 304, 318
Crljenak crni	104	Dobrogostina	294
Crljenak kaštelanski	296	Dobrovoljac	238
Crljenak mali	318	Dolcetto	112
Crljenak runjavac	162	Dolcin	80, 112-113
Crljenak slatinski	238	Dolčin	112
Crljenak viški	80, 104-105	Dračkinja	262
Crljenica	96	Draganela	40, 41, 42, 80, 114-115, 220
Crnjenak	104	Dragnela	114
Croatina	240	Drnekuša	44, 45, 80, 218-219
Croatina piccola	240	Drnekuša vela	218
Crovatina	240	Drobna črnina	148
Crovattina	240	Dugolist	116

Dugovez	116	Gejić	274
Dugovica	116	Gelbe seidentraube	228
Dugovina	116	Gelber Mossler	316
Dugovinska	116	Glavanjuša	218
Dugoviska	116	Glavinka	276
Dugovist	116	Glavinuša	42, 43, 44, 45, 80, 200, 276-277
Dugovjesta	116	Glavinuša bračka	256
Dugovrst bijeli	80, 116-117	Glera	190
Dugovština	116	Gnjatonja	116
Duguljac	116	Golovina	152
Duranea	220	Gouais blanc	208
Durania	220	Granaš	128
Duranija	80, 220-221	Grec Rouge	102
Đurdevina	314	Greco di Gerace	286
Fermentun	118	Gregovo sjeme	230
Filipić	294	Greštavac	318
Franconia	236	Grgičevica	80, 124-125
Frankinja	236	Grk	44, 45, 56, 57, 80, 119, 161, 198, 212, 278-279
Frankovka	236	Grk korčulanski	278
Frmentun	80, 118-119	Grk lumbarajski	278
Furmint	316	Grkičevica	124
Furmint feher	316	Gustopupica	80, 126-127
Galac	80, 120-121	Gustopupica tvrda	230
Galac arbanaški	120	Heunisch Weisser	208
Galac mali	120	Hršćavac	178
Galac veliki	120	Hrvatica	39, 40, 41, 42, 52, 53, 80, 240-241
Gamay	236	Hrvatica črna	240
Gamay crni	236	Imbrina	308
Gamay noir	236	Istarska malvazija	312
Garganega	122	Istrijanac	328
Gargania bianca	122	Iuvarello	182
Garganja	80, 118-119	Jaja kokota	132
Gargičevica	124	Jarbola	40, 41, 42, 80, 222-223
Gark	278	Juhfark	340
Gavran	120	Kadarin	280
Gegić	41, 42, 80, 274-275	Kadarka	31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 80, 242-243

Kadarum	280	Krivjaca crna	132
Kadarun	44, 45, 80, 280-281	Krizol	314
Kadarunac	280	Krstičevica	80, 134-135
Kadim Bazmak	132	Kuč	294
Kamenina	240	Kujundžuša	42, 43, 80, 310-311
Kapčina	282	Kukuruz	314
Karagača	94	Kurtelaška	44, 45, 80, 244-245, 294
Karaguša	94	Kurtolaška	244
Karbonić	240	Kutlarica	284
Karstičevica	134	Lambrusco dal peduncolo rosso	328
Katarina rikiki	214	Lasin	284
Kavčina	35, 36, 37, 38, 80, 148, 282-283	Lasina	41, 42, 43, 80, 284-285
Kékfrankos	236	Lämmershwanz weisser	340
Királyleányka	308	Lemberger	236
Kleščec	35, 36, 80, 224-225	Linčevac	292
Knipperle	224	Linčuša	292
Komostrica	80, 128-129	Luglienga bianca	228
Komoštrar	128	Luttenberger	316
Komoštrica	128	Ljutac	246
Korčulanac	278	Ljutun	44, 45, 80, 246-247
Kortolaška	244	Magrovina	40, 41, 42, 80, 136-137
Kozjak	80, 130-131	Mala črn	178
Kozjak bijeli	130	Malaga Rose	102
Kozje sise	130	Malvasia	312
Kozji cec	130	Malvasia bianca	312
Königstraube	308	Malvasia bianca lunga	314
Krlevina	308	Malvasia de Banyalbufar	286
Kralovina	308	Malvasia de Lanzarote	286
Kraljevina	33, 34, 35, 36, 37, 38, 56, 57, 80, 146, 308-309	Malvasia de Sitges	286
Kraljevina crvena	308	Malvasia del Chianti	314
Krapljenica	284	Malvasia di Bosa	286
Kratošija	296	Malvasia di Lipari	286
Krhkopetec	316	Malvasia di Sardegna	286
Krivača	132	Malvasia d'Istria	312
Krivaja crvena	80, 132-133	Malvasia Furmhann	92
Krivalja crna	132	Malvasia istriana	312

Malvasija dubrovačka	38, 39, 44, 45, 52, 53, 80, 286-287	Moscato bianco	288
Malvazija	312	Moscato (rosa) delle rose nero	290
Malvazija bijela	312	Moscato Rosa (del Trentino)	290
Malvazija crvena	80, 138-139	Moslavac	32, 33, 34, 35, 36, 38, 52, 53, 56, 57, 81, 90, 316-317
Malvazija istarska	16, 17, 39, 40, 41, 42, 54, 55, 80, 123, 220, 221, 241, 312-313, 319, 328, 329	Muljavac	178
Mainak	316	Muscat blanc	288
Maljak	316	Muscat blanc à petits grains	288
Malnik	316	Muscat de Frontignan	288
Maraskin	314	Muscat de Lunel	288
Marasovka	320	Muscat des roses noir	290
Maraškin	314	Muscat rouge de Madère	196
Maraškina velog zrna	260	Muscdael of roses black	290
Maraština	14, 15, 41, 42, 44, 56, 57, 80, 114, 118, 119, 156, 198, 213, 248, 314-315, 336	Muškat	252
Marinkuša	314	Muškat bijeli	288
Markolina	240	Muškat crveni	290
Martinščica	114	Muškat hamburg	290
Medna	42, 43, 80, 226-227	Muškat momjanski	39, 40, 81, 288-289
Mehlweis	324	Muškat ruža	40, 42, 44, 81, 276, 290-291
Mejsko belo	41, 42, 81, 141-142, 191	Muškat ruža omiški	290
Mekuja	81, 142-143	Muškat ruža porečki	290
Mekujica	142	Muškat žuti	288, 292
Mekulja	142	Nastriženica	156
Mesnac	96	Negrara	240
Mijajuša	81, 144-145	Negra tenera	178
Mirkovača	35, 36, 81, 146-147	Negrona	240
Mladenka	44, 45, 81, 248-249, 261	Nera rossa	178
Mladinka	248, 270	Nera tenera	178
Modra frankinja	236	Ninčevac	292
Modra kadarka	242	Ninčuša	43, 44, 45, 81, 292-293
Modra kavčina	282	Očenašica	128
Modra kosovina	35, 36, 81, 148-149	Okatac	276
Modrulj	320	Okatica bijela	43, 44, 81, 150-151
Molačanin	120	Okručanac	238
Moravina	308	Opačevina	122
		Ortlieber	224
		Oslevina	152

Ostriženica	156	Plavac mali crni	16, 17, 28, 29, 41, 42, 43, 44, 45, 53, 54, 55, 56, 57, 81, 266, 276, 296, 305, 313, 318-319
Osukač	326	Plavac mali sivi	44, 45, 81, 160-161
Ošljevin	41, 42, 81, 152-153	Plavac runjavac	81, 162-163
Ovčji rep bijeli	81, 340-341	Plavac veli	166
Ovinek slatki	326	Plavac veliki	238, 246, 256
Ovnek žuti	326	Plavai	250
Pačevina	122	Plavay	250
Pačina	122	Plavčina	41, 42, 81, 164-165, 214, 235
Pagadebit	81, 154-155, 306	Plavec žuti	33, 34, 35, 36, 37, 38, 81, 250-251
Pagadebit crni	318	Plavez gelber	250
Pajarušca	338	Plavica	41, 42, 81, 166-167
Palagružanka	81, 156-157	Plavina	38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 54, 55, 56, 57, 81, 178, 181, 235, 320-321
Palagružonka	156	Plavinac	178
Palaruša	81, 158-159, 338	Plavina d'Istria	178
Paljaruša	338	Plavka	320
Parč	252	Plemenka	332
Paška	234, 274	Pljuskavac	108
Paška bilina	274	Porthogese rosso	308
Paškinja	234, 274	Portugais rose	308
Pavicić crni	256	Portugais rouge	308
Pavicićka loza	256	Poserača	272
Pavićićka loza	256	Poseruša	272
Pavlos	314	Pošip	316
Pažanin	284	Pošip bijeli	38, 39, 42, 43, 44, 45, 54, 55, 56, 57, 81, 119, 161, 202, 322-323
Pečka	98	Pošip crni	81, 168-169
Petovka	272	Pošip mali	322
Petrinjska belina	216	Pošip veliki	322
Petrinjska ranina	216	Pošip vrgorski	81, 170-171, 322
Piros leanyka	308	Pošipica	96, 212, 322
Piros oporto	308	Pošipon	316
Pizzutello nero	132	Potomkinja	272
Plajka	320	Potovkinja	272
Plavac crveni	166	Poučivac	122
Plavac kadarunac	280	Pouvača	122
Plavac krčki	166	Prava črnina	148
Plavac kupusar	162		

Praznobačva	268	Rosenmuskateller	290
Prč	44, 45, 81, 252-253	Rossara	178
Preljica	260	Rossarda	178
Pribidrag	296	Rossolo	178
Primitivo	296	Rotter Portugieser	308
Privlačka bilina	336	Rožeta	136
Privlačka maraština	314, 336	Rudežuša	298
Prosecco bianco	190	Rukatac	314
Prosecco tondo	190	Rukatica	314
Prošip bijeli	170	Rumanija rumena	98
Pršljivka	81, 342-343	Rumena svilavka	228
Puljiška	154	Rumeni plavec	250
Puljižanac	306	Rumenka	98
Pušipel	316	Runjavica	96
Radova loza	280	Rušljín	40, 41, 42, 81, 137, 172-173
Radovinka	146	Ruža	174, 276, 284
Rainulak	324	Ruževina	81, 174-175
Ramfulak	324	Sansig	254
Ranac	120, 176	Sansigot	40, 41, 42, 81, 187, 214, 235, 254-255
Ranac silbanjski	176	Sansigotsko	254
Ranak	176	Santa teresa	118
Ranak silbanjski	176	Schweifler weiss	340
Ranfol bijeli	31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 81, 88, 258, 324-325, 342	Serprina	190
Razaklija	168	Serulja	178
Rdeča kraljevina	308	Silbijanac	81, 176-177
Refosco	328	Siložder	162
Refosco dal peduncolo rosso	328	Skadarka	242
Refosco del Carso	328	Slakarinarac	276
Refosco d'Istria	328	Slast	284
Refosco grosso	328	Slatinjac	238
Refoscone	328	Slatinjanac	238
Refošk	328	Sokol	35, 36, 52, 53, 81, 228-229
Rizavac	226	Soić	81, 256-257
Rogozničanin	304	Stara brajda	234
Rogoznička	304	Stara braničevka	242
Romanija	98	Surac	280

Surica	96	Teran bijeli	190
Surina	81, 178-179	Terrano	328
Surinaz grosso	178	Terrano del Carso	328
Surinaz piccolo	178	Terrano d'Istria	328
Susac	234	Tikvar bijeli	182
Susačko	254	Tokay	316
Sušac	234	Tokayer	316
Suščan	254	Tokayer langer weisser	340
Sušić	234	Topol	81, 182-183
Svetla belina	324	Trbljan	41, 42, 43, 44, 45, 81, 114, 248, 253, 294-295
Svjetljak	324	Trebbiano	294
Svjetljak bijeli	88	Trebbiano romagnolo	294
Svrdlovina	42, 43, 44, 81, 180-181	Trebbiano toscano	294
Šarac	318	Tribidrag	31, 32, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 50, 52, 53, 81, 104, 200, 239, 296-297
Šarica	178	Trišljavac	184
Šarica trišnjavica	184	Trišnjavac	81, 184-185
Šibenčanac	304	Trišnjavica	184
Šipelj	37, 38, 81, 258-259, 316, 342	Trnak	298
Šipol	324	Trnak mali	298
Šipon	258, 260, 316	Trnak uzgoriti	298
Škrlet	33, 34, 35, 36, 37, 38, 56, 57, 81, 216, 217, 326-327	Trnak veliki	298
Škrlet tusti	326	Trnjak	42, 43, 44, 81, 298-299
Škrtec	326	Trojiščina	40, 41, 42, 81, 186-187
Šljiva	168, 284	Trpinka	294
Šoltanac	238	Turbijan	294
Šoltanski plavac	238	Tvardo grozje	254
Šopatne	324	Tvrdac	310
Špirina	324	Ugava	300
Štajerka	324	Urbanitraube weisse muskirte	216
Štajerska belina	208, 324	Urbanka	324
Šupljika	220	Vela pergola	81, 188-189
Šura	178	Velika belina	146
Šurina	178	Velo sime	120
Tarpinka	294	Verbić	190
Teran	40, 42, 52, 53, 81, 178, 179, 190, 191, 192, 221, 235, 236, 237, 241, 328-329	Verdić	41, 42, 81, 140, 141, 190-191

Verdić beli	190	Zlatarica dubrovačka	202
Vezulja	260	Zlatarica vrgorska	42, 43, 44, 45, 81, 202, 262-263
Vinčuša	292	Zlorod	268
Vinek žuti	326	Zložder	226
Viognier	300	Žametna črnina	282
Vitouska	92	Žametovka	282
Vitovska grganja	92	Žerjavina	308
Viška crna	81, 192-193	Žilavka	42, 43, 44, 45, 81, 268, 330-331
Viška mala	192	Žilavka hercegovačka	330
Viška vela	192	Žilavka mostarska	330
Viškulja	300	Žlahtina	39, 40, 41, 42, 56, 57, 81, 332-333
Vlasina	284	Žlahtnina	332
Vlaška	44, 45, 81, 260-261, 306	Žlajtina	332
Volarovo	40, 41, 42, 81, 194-195	Žumić	40, 41, 42, 81, 204-205
Volovčec crni	148	Žutac	310
Volovina crvena	81, 196-197	Žutak	326
Vranek	148	Žutina	274, 326
Vrbanka	324	Žutka	310
Vrbanjac	256	Žutuja	260
Vrbanjika	192		
Vrbanjka	270		
Vrškajica	81, 198-199		
Vugava	276		
Vugava bijela	44, 45, 54, 55, 56, 57, 81, 200, 300-301		
Vugava crvena omiška	81, 200-201		
Vulpea	108		
Weisser Mosler	316		
Xeromachairouda	144		
Zadarka	42, 43, 81, 230-231		
Zapfner	316		
Zelenac	318		
Zelenak	318		
Zinfandel	296		
Zlarinka	284		
Zlatarica	262		
Zlatarica blatska	81, 202-203, 262, 322		

